

KESKKONNAAMET

Karl Ruukel
Riigimetsa Majandamise Keskus
karl.ruukel@rmk.ee

Teie 06.02.2023 nr 3-2.1/2023/740

Meie 08.03.2023 nr 7-9/23/2586-2

Patsu-Libuma metsaparandusobjekti rekonstrueerimisest

Riigimetsa Majandamise Keskus kavandab Lääne maakonna Keskvere küla ja Männiku küla haldusterritooriumil Patsu-Libuma metsaparandusobjekti rekonstrueerimist. Palute Keskkonnaameti seisukohta kavandatavate projekteerimistööde kohta. Seisukoha andmiseks olete esitanud asendiplaani, lähteülesande ja keskkonnamõtjude analüüsi.

Projekti eesmärk on maaparandusehitiste (kuivendusvõrgu) rekonstrueerimine kokku ca 115,5 ha või mahus, mis tagab projektalal olevate maaparandusehitiste toimimise.

Keskkonnaamet on tutvunud esitatud materjalidega ja esitab alljärgnevad seisukohad:

1. Projektiala kuivendussüsteemi alal on kaks eesvoolu, millest üks – Patsu IV – suubub osaliselt Matsalu rahvusparki Matsalu piiranguvööndisse ning osaliselt Kasari luha ja rannaniitude sihtkaitsevööndisse, mis ühtlasi kuulub Natura 2000 võrgustikku Väinamere linnu- ja loodusala. Matsalu rahvusparki kaitse-eeskirja p 36 kohaselt on Kasari luha ja rannaniitude sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine. Hetkel on menetluses ka Matsalu rahvusparki kaitse-eeskirja uuendamine. Uue kaitse-eeskirja eelnõu kohaselt asub Matsalu rahvusparki territooriumil asuv Patsu IV eesvool veelgi ulatuslikumas osas kavandatavas Metsatuka sihtkaitsevööndis.

Matsalu rahvusparki territooriumi osal asuvast Patsu IV eesvoolust on kujunenud loodusliku ilmega oja. Kõnealuse eesvoolu lähiümbrus on lausaliselt kaetud puittaimestikuga ja sellele puudub ligipääs. Eeltoodust tulenevalt jätta olemasolevasse seisus Matsalu rahvusparki piiridesse jääv Patsu IV maaparandussüsteemi eesvoolu lõik - vajadusel piirduda voolutakistuste käsitsi eemaldamisega.

Lisaks suubub Patsu IV eesvool Matsalu rahvusparki ja Väinamere loodusala kaitse-eesmärgiks püstitatud poollooduslikule kooslusele luha (Natura kood 6450). Projektis näha ette meetmed, mis välistavad rekonstrueerimistööde tagajärjel projektialalt heljumikannet eesvoolude kaudu Matsalu rahvusparki territooriumile.

2. Looduskaitseseaduse § 55 lõikes 6¹ sätestatu kohaselt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Sellest tulenevalt kavandada töid väljapool lindude pesitsusperioodi.

3. Projektalale jääb Kiisaoja (VEE1117600), mis suubub Kasari jõkke (VEE1107000). Kiisaojal on VeeS § 118 lg 2 p 2 alusel 10-meetrine veekaitsevöönd, milles on tegevused piiratud VeeS § 119 alusel. Veekaitsevööndis on keelatud pinnase kahjustamine ja muu tegevus, mis põhjustab veekogu ranna või kalda erosiooni või hajuheidet (VeeS § 119 p 6). Vältida tuleb heljumi kannet Kiisaojja, selleks on soovituslik teostada töid madalveeperioodil ja vajadusel kasutada täiendavaid meetmeid heljumi kinni püüdmiseks.
4. Soovitame kavandada töid vaid eesvoolude paremini säilinud lõikudel ning jätta olemasolevasse seisu eelkõige Patsu maaparandusalal olev eesvool madalsood läbivas lõigus, et vältida madalsoo kuivendamist ning säilitada sealsed vesised alad, mis on elupaikadeks mitmetele linnuliikidele (nt 2021. aastal pesitses sealses siirdesoo PLUTOF andmebaasi informatsiooni põhjal üks paar soo-loorkulle (*Circus pygargus*) ja madalsoos 2018. aastal üks paar sookurgi (*Grus grus*). Siirdesoo sobib ka tetretele pesitsuseks ning ajuti määrjad kohad võivad sobida kahepaiksetele sigimiseks). Kuivendussüsteemi rekonstrueerimine tooks kaasa soolade metsastumise, vesiste alade kadumise ning lindude ja kahepaiksete elupaikade kadumise.

Kui eesvoolu rekonstrueerimine sellel lõigul on vältimatult vajalik, siis soovitame kaaluda kahepaiksetele sobiva laugete kallastega veekogu rajamist elektriliiniga piirnevale alale, liinist põhjapoole, et veekogu oleks päikesele avatud. Veekogu ei tohi olla ühenduses kraaviga ja peab hoidma vett, vaatamata kraavi mõjule.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Meeli Kesküla
juhtivspetsialist
looduskasutuse osakond

Liis Sepp 5445 0933
liis.sepp@keskkonnaamet.ee

Ilona Lepik (loodushoiutööde büroo)
ilona.lepik@keskkonnaamet.ee 520 1087